

Az NFFT Vidék-és Agrár Munkabizottsága javaslatai

az NFFT vidék és agráriummal kapcsolatos programjának főbb irányaira, Nemzeti Vidékstratégia kidolgozására

Az NFFT Vidék-és Agrár Munkabizottsága 2009. március 10-én tartotta alakuló ülését, melyen Csatári Bálint, az MTA RKK tudományos főmunkatársa vitaindítója és javaslatai alapján az alábbi főbb megállapításokat tette. Ezek mellett néhány kiemelt problématerületet azonosított, illetve azokkal összefüggésben javaslatokat fogalmazott meg egy új Nemzeti Vidékstratégia kidolgozására.

Főbb megállapítások:

- Hazánk fenntartható fejlődésében kulcsfontosságú szerepet kell kapnia egy új szellemű, integrált, a nemzeti adottságokra, a helyi közösségekre és erőforrásokra építő, a helyi társadalom önrendelkezési jogát biztosító, a táji sokféleséggel számoló vidékpolitikának és vidékfejlesztésnek.
- Az Európai Unió tagállamainak többségében markánsan sajátos, az adott országok által kidolgozott, az egyedi adottságokkal és gyakran regionális jellegzetességekkel számoló vidékpolitika érvényesül. Az EU – a vidéket és a mezőgazdaságot érintő – közösségi támogatásaihoz „csak egy étlapot” kínál. A jelenleg érvényes magyar „étlap” nem alkalmas a komplex és fenntartható vidékfejlesztési folyamatok beindítására.
- A ma működő Egységes Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) támogatásai 2013 után biztosan nem folytatódnak, sőt várhatóan igen jelentősen csökkennek. Ezek a csökkenő közösségi támogatások – jelenlegi ismereteink szerint – az ún. „vidékiesnek” tekinthető, igen fontos komponensek (pl. agrár-környezetvédelem, biogazdálkodás, NATURA 2000, illetve általában a közjót szolgáló közhasznú tájfenntartás, stb.) felé mozdulnak el. Ezért már most, sürgősen meg kellene kezdeni a konkrét és alapos felkészülést e téren a magyar vidék pozícionálása érdekében.
- A magyar termőföldnek és a mezőgazdaságnak az adottságainkból következő komparatív előnyeit sokkal jobban ki kellene használni.

KIEMELTEN FONTOS PROBLÉMÁK:

1.) A jelenlegi és a várható honi földtulajdonviszonyok tisztázatlansága jelentős akadály a fentebb soroltakhoz, azaz a fenntartható vidékfejlesztéshez képest.

2.) Nem ismerjük közelítő pontossággal sem – a (versenyképes és a szociális) mezőgazdaság és a hozzá kapcsolható ágazatok (pl. erdészet, természetgazdálkodás, élelmiszeripar, agroturizmus, stb.) népességeltartó képességét.

3.) „Kalibrálni” kellene a kiemelkedő jelentőségű és fenntartandó vidéki tájaink „közhasznát”.

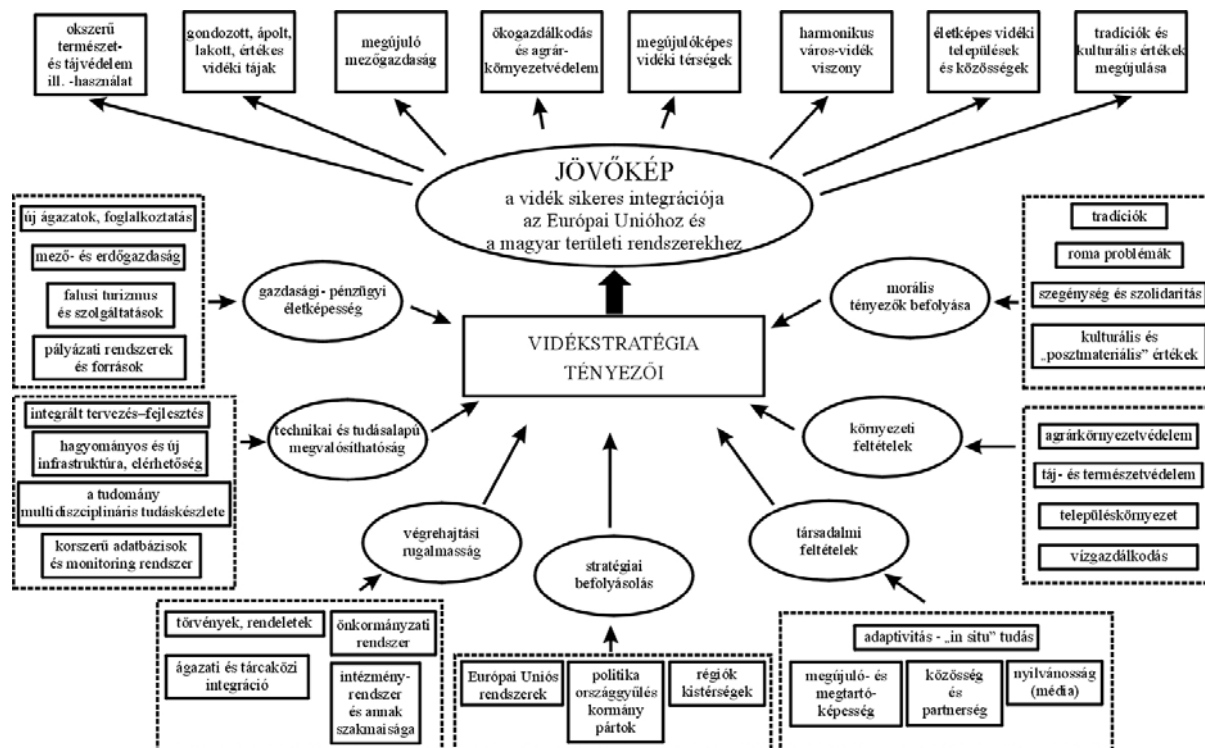
- Hazánkban élesen különválnak az ún. agrár-vidékfejlesztés (az EMVA tengelyek által „részlegesen” biztosított vidékmegújítást lehetővé tevő források kezelése) és a „valódi” – a vidék lényegéből következő integrált felépítésű, komplex szemléletű, alulról építkező vidékfejlesztés.

4.) Hiányzik a magyarországi vidékies térségek konzekvens, megfelelő szakmai vidékfejlesztési tartalmakkal bíró besorolása (pl. a kistérségek szintjén, Országgyűlési határozat formájában), amelyek alapján, bizonyos tervezési ciklusokra szólóan követhető, monitoringozható fejlesztések történhetnének.

- A magyar közpolitikában és kormányzati szinten sincs megfelelő helyen a vidék ügye.

5.) Nincs olyan közpolitikai és tárcaközi egyeztetés, amely alapján a különböző beavatkozások, fejlesztési pályázatok szinergiája biztosított lenne.

- A magyar vidék jövője alapvetően függ a magyar mezőgazdaság jövőjétől, de a fenntartható vidékeink tekintetében ez csak egy szükséges, de nem elégséges feltételt biztosít.
- Az integrált vidékfejlesztés sematizálható feltételrendszerét **a következő ábra** tartalmazza.

6.) A magyar vidékfejlesztés legkülönbözőbb feladatainak és a hozzá szorosan köthető fenntarthatóság térbeli/regionális/táji igényeinek érvényesítésére el kellene készíteni egy, új, hosszú távú vidékstratégia alapvetését.

- Ehhez új szemléletre, közgondolkodásra és a „vidék-tudományok” közös gondolkodására, tudástermelésre van szükség, több mint 100 szakma és hivatás – a fenntartható magyar vidék jövője tekintetében való – együttesen használható ismeretanyagára és lokálisan összehangolt cselekvésére egyaránt.

Javaslat: az NFFT kezdeményezze egy új Nemzeti Vidékstratégia kidolgozását, mely kerüljön az Országgyűlés elé.

2009. március 17.